

ЦЕНТАР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И КОНТРОЛУ БОЛЕСТИ

Недеља имунизације у Европском региону Светске здравствене организације

„ Вакцине делују, штитећи нас све заједно“

24-30.4. 2019. године

Центар за превенцију и контролу болести Завода за јавно здравље Панчево, заједно са координаторима имунизације и сарадницима мреже осам домова здравља, две опште болнице, три специјалне болнице као и током свих ових година реализоваће тимску активност – ревизију вакциналних картона, пружаће стручнометодолошке помоћи свим учесницима у извођењу имунизације и информисање медија, здравствених радника, доносиоца одлука и опште популације о значају имунизације у циљу усвајања знања и изградње позитивних ставова ка имунизацији.

Ове године обележава се четрнаеста по реду недеља имунизације у Европском региону Светске здравствене организације под слоганом „ Вакцине делују, штитећи нас све заједно“ и учешће су узеле све земље региона, као и глобално, а фокус је повећање обухвата повећањем свести о значају имунизације у свим животним добима и циљним групама.

Имунизација је резултат колективне одговорности. Учините све да Ви и чланови Ваше породице будете правовремено и потпуно вакцинисани.

Вакцине су временом постале жртве свога успеха, јер се не “виде“ оболели, већ само они који нису имали прилику да оболе од болести против којих су вакцинисани.

Имунизација је једна од најуспешнијих јавноздравствених иницијатива.

Имунизацијом се превенирају болести, компликације и смртни исходи од вакцинама превентабилних болести међу којима су дечија парализа, дифтерија, тетанус, велики кашаљ, хепатитис Б, морбили, заушци, рубела, неке врсте запаљења плућа, проливи изазвани ротавирусом и рак грлића материце.

Сваке године се региструје два до три милиона смртних исхода од пнеумококних инфекција, ротавирусних инфекција, дифтерије, тетануса, великог кашља, малих богиња код невакцинисаних лица, међу којима је највише деце испод 5 година живота.

Имунизација је допринела искорењивању великих богиња и доприноси искорењивању дечије парализе.

Према подацима СЗО укупан број пријављених случајева полиомијелитиса на глобалном нивоу у 2018. години износио је 33 у односу на 22 колико је пријављено у 2017. години. Сви случајеви су изазвани типом 1 дивљег вируса полиомијелитиса, а последњи случајеви изазвани типом 3 регистровани су 2012. године. Полио се ендемски и даље одржава у три земље (Пакистан, Авганистан и Нигерија). Тип 2 вируса дечије парализе се не региструје од 1999. године у свету, а од априла 2016. године све земље које у својим програмима имунизације примењују оралну полио вакцину искључили су из даље примене вакцину која садржи вакцинални полио вирус тип 2.

У 2019. години навршава се 21 година од последњег регистрованог аутохтоног случаја дечије парализе изазваног дивљим полиовирусом у Европском региону СЗО (Турска 1998.). Све земље региона стекле су статус земаља без полиомијелитиса у јуну 2002. године.

Пре увођења вакцине против малих богиња, која је у примени скоро 50 година, процењује се да је годишње умирало од ове болести око 2,6 милиона особа. У 2017. години, 85% деце у свету је примило једну дозу вакцине против малих богиња до свог другог рођендана, у односу на 73% 2000. године. У истом периоду је регистрована и редукација смртних исхода за 85%. Код једног детета од двадесет оболелих, мале богиње изазивају запаљење плућа, а од сваких хиљаду деце

која добију мале богиње, једно или двоје ће умрети. У претходној години у Европском региону СЗО пријављено је 82.596 случајева морбила у 47 од 53 земље, са 72 смртна исхода, што је највећа забележена вредност у последњој деценији (15 пута више у односу на 2016. годину, а три пута у односу на 2017. годину). Највеће епидемије у Европском региону СЗО су регистроване у Украјини, Руској федерацији, Румунији и Србији, а међу земљама ЕУ у Румунији, Италији, Пољској и Француској, са 35 смртних исхода. Хоспитализовано је 61% оболелих. До епидемија је дошло због пада обухвата ММР вакцином у општој популацији, специјалним популационим групама и територијама, прекида у снабдевању вакцинама као и недовољно осетљивог система надзора. Епидемије са 1000 и више случајева су регистроване у 7 од 53 земље. То су Украјина, Грчка, Грузија, Француска, Руска Федерација, Италија и Србија. Највећи број оболелих се региструје у Украјини, а највећи број смртних исхода у Румунији (22), а затиму у Украјини (15) и Србији (14).

На основу података Европске верификационе комисије за елиминацију морбила/рубеле, закључно са 2017. годином у 43 од 53 земље Европског региона СЗО прекинута је трансмисија морбила, а у 37 тај прекид траје дуже од 36 месеци, Иако се процес елиминације морбила континуирано спроводи у земљама ЕУ, и даље се у областима са ниским обухватом региструје епидемије у општој популацији и међу здравственим радницима.

У 2018. години регистровано је 4935 случајева морбила у Србији (стопа инциденције 70,3/100.000), без територије српских енклава на Косову и Метохији у којима је регистрован 141 случај. Епидемија је почела у октобру 2017. године, највећа је у последњих 20 година и у њој су после толико година регистровани смртни исходи. Највиша стопа инциденције од 319,6/100.000 забележена је у Пчињском и Нишавском округу (315,5/100.000), а потом следе Рашки са 179,4/100.000 и град Београд са 93,9/100.000.

Већина оболелих особа (93%) је била невакцинисана, непотпуно вакцинисана или са непознатим вакциналним статусом. Највиша специфична стопа инциденције је у узрасту испод годину дана живота (597/100.000), а потом у узрасту 1-4 године (258/100.000) и у узрасту 35-39 година (223/100.000).

Од укупног броја оболелих, 1659 (33,6%) је било хоспитализовано, а компликације су регистроване код 37% оболелих. Од компликација најчесталија је била дијареја која је регистрована код 1317 особа (26,7%), затим пнеумонија код 485 (9,8%), отитис медиа код 18 (0,4%) и енцефалитис код двоје (0,04%).

У 2018. години пријављено је 14 смртних исхода (стопа морталитета 0,2/100.000, Лт 0,3%). Највећа специфична стопа морталитета је регистрована код млађих од 1 године (1,6/100.000), потом у узрасту 1-4 године (1,1/100.000), као и у узрасту 30-34 године (0,8/100.000).

И даље је неопходно радити на основним стратегијама према плану активности елиминације морбила: достизању и одржавању обухвата преко 95% у свим административним јединицама, достизању и одржавању индикатора квалитета у активном надзору и спровођењу допунске имунизације невакцинисаних и непотпуно вакцинисаних лица, како би се достигао циљ елиминације морбила у најмање 5 региона СЗО до краја 2020. године.

Драматичан пад оболевања од вакцинама превентабилних болести довели су до тога да се неке заразне болести сматрају делом прошлости у Европи. Насупрот томе, близу милион особа у Европском региону СЗО није вакцинисано основним вакцинама и болести које се могу превенирати вакцинацијом континуирано изазивају оболевање, компликације/ секвеле и чак смртне исходе.

У претходним годинама, земље Европског региона су суочене са епидемијама малих богиња, рубеле, заушача које се јављају код осетљиве популације која није вакцинисана или није вакцинисана на време. Како заразне болести не познају границе епидемије се шире из земље у земљу.

Добро функционисање имунизационог система је један од кључних елемената за снажан здравствени систем и припрема земље за будуће јавно здравствене изазове. Обухват

имунизацијом је један од индикатора доступности примарне здравствене заштите и процене капацитета здравственог система.

Обухват имунизације на територији Јужнобанатског округа је у 2018. години преко 95% у свим вакцинама и на нивоу је петогодишњег просека за ЈБО, осим вакцинације ММР вакцином (92,48%), Хепатитис Б вакцином у првој години са три дозе (92,80%) и Пнеумококном коњугованом вакцином са три дозе (84,19%) која је од 2018. године почела са применом. Ове године није достигнут обухват >95% за ММР вакцину због одбијања родитеља да се деца вакцинишу ММР вакцином у ДЗ Ковин (18), ДЗ Панчево (40), и ДЗ Бела Црква (8) што је пријављено санитарној инспекцији (66), али је обухват већи у ДЗ Панчево у 2018. години него 2017. године (91,25%:83,37%), док је у ДЗ Ковин мањи него 2017. године (79,26%:86,27%).

Анализирајући **вакцинама превентабилне болести** у Јужнобанатском округу **Дифтерија** је елиминисана, задњи случај обољења од **Тетануса** новорођенчади забележен је 1974. године и није регистрован ни један случај Тетануса.

Познато је да је Јужнобанатски округ тетаногено подручје, а због развијености пољопривреде долази до великог броја повреда. У току 2018. године је било 8898 повреда за 8% повређених мање него 2017. године (8974), од тога је 7469 особа примило хумани имуноглобулин, дато је 18082 дозе вакцине против тетануса што је за 3% мање него 2017 (18662) а код 3405 лица је апликовано три дозе вакцине и ХТИГ.

Велики кашаљ који је све до 2015. године био сведен на појединачна јављања, и у 2015. години имали смо 13 пријављених оболелих, у 2016. пет, у 2018. години је било 13 што је за 11 више него 2017. године (2) и скоро двоструко више у односу на петогодишњи просек посматрања (7,4). Овакво повећање броја оболелих од пертусиса се бележи у односу на 2017. години зато што је у 2018. години било пријављено породична епидемија Пертусиса са три оболела као и након ендемизирања пертусиса на ЈБО и у Војводини, бољег клиничког препознавања појединачних случајева од стране педијатра. Од тога лабораторијски су потвђена била 11 случаја пертусиса, а 2 су пријављена на основу клиничке слике. Највише оболелих је било у добној групи од 11-15 година (6), затим пд 5-10 (4) и од 0-4 година било је три пријаве. Сви су били вакцинисани за свој узраст (10), троје нису вакцинисани - по узрасту нису били планирани за вакцинацију.

Захваљујући високом обухвату деце, вакцином против **дечје парализе** од 1962.године није регистрован ниједан случај овог обољења. Од априла 1998.године врши се активни надзор над акутним флакцидним парализама (АФП) и Полиомијелитисом. И током 2018. године учествујемо у националним програмима: одржавање статуса земље без полиомијелитиса који спроводимо кроз надзор над акутном флакцидном парализом (АФП) према методологији СЗО на територији Јужнобанатског округа, као и у елиминацији тетануса новорођенчади, аутохтоних малих богиња, као и превенцији конгениталног рубела синдрома, према методологији СЗО. У 2011. години, 2012. 2012. и 2015. години нисмо имали ни једну сумњу на АФП, у 2014. године смо имали једну пријављену сумњу на АФП, која је била негативна, као и 2016. године када смо имали пријављену сумњу на АФП која је стављена под активни надзор и била је негативна, док у 2018. години као ни 2017. није било сумњи.

У Јужнобанатском округу 2018. години у обухват вакцином против дечије парализе био је у примо вакцинацији је 97,37%, у другој години ревакцинација износи 96,22% , у седмој години 98,59% , док је обухват у 14. години био 96,89%.

Од 1995. године до 2013. године у Јужнобанатском округу се не региструје ни један пријављен случај обољења од **морбила**.

Како је 12.12.2014. потврђен један случај морбила у Вршцу, одрађен је поштрени надзор исте године у ДЗ Вршац и Инфективно одељење ОБ Вршац који се спроводио и у 2015. години уз нулто дневно извештавање до краја Маја месеца 2015. године. Због новонастале неповољне епидемиолошке ситуацији по питању морбила у Србији од 2016 и 2017. године, прослеђиване су информације са предложеним мерама Надзорним јединицама домовима здравља ЈБО, ОБ Панчево, ОБ Вршац и Сектору за санитарни надзор и у 2018. години. Увидом у протоколе утврђено је да

није регистровано пропуштање случајева сумње на морбиле а да исти нису пријављени-препознати у здравственом систему.

За разлику од 2015. и 2016. године када није било пријављених оболелих од морбила у 2017. години на територији Јужнобанатског округа регистрована су укупно три случаја морбила, два са територије Панчева и један са територије Ковина. Сви су остварили контакте са потврђеним случајевима морбила у Београду и нису забележни нови случајеви сумње/обољења међу контактима оболелих. Број узетог, транспортованог и достављеног материјала са терена референтној лабораторији по типу хитне пријаве било је укупно 39 и то: пет брис гуше и носа за грип за четири више него 2017. године (1 бриса), по СМУ до референтне лабораторије узете брисеве за лабораторијску потврду грипа шаљу клиничари; као и 34 (29 узорка бриса и 5 серума) за Морбиле, што је осам и по пута више него 2017. године (4) због неповољне епидемиолошке ситуације Морбила у Србији.

У 2018. години на територији ЈБО вакцинисано је 100 здравствених радника са једном дозом и 127 са две дозе ММР вакцине.

У 2018. години нема пријава **Рубеле** као ни у петогодишњем посматраном периоду (0).

За разлику од 2017. године када су биле две пријаве оболелих, лабораторијски потврђени, пријава **Паротитиса** (вакцинисани), у 2018 није било а петогодишњи просек је 0,80. У 2014. години био је пријављен један поствакцинални Паротитис, у 2015. години имали смо пријаву једног оболелог који је уредно вакцинисан, 2016. године није било пријаве оболелих.

За разлику од 2017. године, када је било 5 пријава болести од **акутног вирусни хепатитиса Б** у 2018. години пријављена је дваипо пута мање (2) и испод је петогодишњег просека (4,60). Од акутног ВХБ у 2018. години није било смртних исхода као и 2017. године (0). **Хронични Хепатитиса Б** у 2018. години заступљен је са 7 пријављених што је скоро двоструко мање у односу на 2017. годину (12) и инциденцијом 2,38, и на петогодишњем је просеку посматрања (2,38). За разлику од 2014.-2017. године када није било смртних исхода у овој групи заразних болести, 2018. године пријављен је један умрли од хроничног ВХБ, што је испод петогодишњег просек Мт је 0,20. Посматрајући вакцинални статус оболелих од акутног и хроничног вирусног хепатитиса Б, од 9 оболелих, 7 није вакцинисано за двоје је непознат вакцинални статус.

У задњем месецу трудноће у 2018. години тестирано је 29,59% трудница (609: 2058) на ХБсАг за разлику од 2017. године када је тестирано 43,36% трудница, од тога 2 теста су била ХБсАг позитивна као и 2017. године. У општини Панчево тестирано 41,12% трудница и две су позитивне (607:1476)

И у 2018. години спроводила се у ЗЈЗ Панчево активна имунизација лица у посебном ризику против ВХБ за особе на припреми за дијализу, изложених одређеним заразним болестима и код здравствених радника, акцидентата у и ван здравства и нижа је 20% у односу на 2017. годину (34:41) због спровођења вакцинације против ВХБ у домовима здравља код изабраног доктора а по Правилнику о имунизацији.

Како је санитарна инспекција вршила надзор над спровођењем вакцинације здравствених радника против хепатитиса Б код здравствених радника у 2018. години дошло је до двоструког повећања вакцинације (208:103), дошло је и до смањења броја вакцинисаних обвезника лица у посебном ризику (дијабетичари и пацијенти на дијализи (50: 64)). Ако посматрамо број лица имунизована вакцином против ВХБ која су експонирана ове године је мање вакцинисано за 42% у односу на исти период посматрања у 2017. години (99:145) и највише у групи штићеника установа соц заштите (86:136) што се може тумачити да су већ до сада обухваћени вакцинацијом сви штићеници тих установа и да сада само новопримљене вакцинишу.

Посматрајући **обухват вакцинације на територији Јужнобанатског округа у 2018. години** изгледа овако:

ДТаП-ИПВХиБ и БОПВ вакцинација 97,37%, ревакцинација у 2. години 96,22% у 7. години БОПВ 98,59%, у 14. години БОПВ 96,89%; ревакцинација у 7. години ДТ 99,45%, у 14. години дТ 97,65%;

Ако посматрамо правовременост вакцинацијом вакцином ДТаП-ИПВХиБ деце рођене 2017. године која су вакцинисана унутар првих шест месеци она за општину Панчево износи 79,00% а у општини Вршац 96,90% што је добра правовременост.

Обухват примовакцинације ММР-вакцинација у 2. години је 92,80%, ММР-ревакцинација у 7. години обухват је 97,39%. Ревизијом вакциналних картона у 2018. години вакцинисано је 343 обвезника (вакцинисани 265 првом дозом, 73 ревакцинисаних другом дозом и 5 и прву и другу дозу). ММР-ревакцинација у 12. години од 2011. године нема.

Ове године није достигнут обухват >95% за ММР вакцину због одбијања родитеља да се деца вакцинишу ММР вакцином у ДЗ Ковин (40) и ДЗ Панчево (18), што је пријављено санитарној инспекцији (58), али је обухват већи у ДЗ Панчево у 2018. години него 2017. године (91,25%:83,37%), док је у ДЗ Ковин он мањи него 2017. године (79,26%:86,27%). Део разлога не спроведене имунизације ММР вакцином до обухвата >95% у ДЗ Панчево може се сматрати и недостатак педијатра.

Као разлог за неимунизовање ММР вакцином на нивоу ЈБО због медицинских разлога пријављено је 118 обвезник, од тога ДЗ Панчево је пријавило 80 обвезника, ДЗ Ковин 16, ДЗ Вршац 11, ДЗ Б. Црква 8 и ДЗ Опово 3. Ако посматрамо правовременост вакцинацијом ММР деце рођене 2016. године и вакцинисана са навршених 12-15 месеци она за општину Панчево износи 64,49% а у општини Вршац 81,90%.

Од 2005. године је почела вакцинација против ВХБ, као обавезна по календару имунизације. У 2018. години обухват је у првој години са три дозе био 92,48%. Овако мали обухват јесте због недостатка педијатра у ДЗ Панчево обухват је 85,85%, па се правовременост није постигла и 148 деце је добило две дозе вакцине али није одрађена комплетна вакцинација са три дозе вакцине. Ревизијом вакциналних картона пропуштена годишта у ЈБО вакцинисано је 111 од планираних 126 обвезника.

Као и претходне године и 2018. године немамо ни једну пријаву Хаемофилусом инфлуенце тип б, а инциденција петогодишњег просек је 0,20. Обухват вакцинације износи 97,37 %.

Ове године пријављено је 32 оболелих од ТБЦ са Ин -10,89 што је већа у односу на прошлу годину (Ин-9,87) и испод је петогодишњег просека посматрање (Ин – 11,03). У 2018. години пријавено је троје умрлих од ТБЦ, (Мт-1,02) за разлику од прошле године када је пријављен један пацијент са смртним исходом и Мт 0,34, и изнад је петогодишњег просека посматрања (Мт-0,34). Обухват БЦГ вакцинацијом је ове године био 98.76%.

У 2018. години уведена је имунизација против обољења изазваних Стрептококом пнеумоније-Пнеумококном коњугованом вакцином са три дозе. Обухват је на нивоу ЈБО 84,19% и испод је 95%. Недостизање обухвата од >95% јесте зато што је у дому здравља Панчево обухват Пнеумококном коњугованом вакцином са три дозе 72,25%, а разлог се може наћи у недостатку педијатра - политика одлагања вакцинације дуже од прописаног правилником о имунизацији.

И у 2018. години одрађена је имунизација против **грипа**. Укупно је вакцинисано 9985 лица, према узрасту 59% припада старијим од 65> година. Од укупног броја вакцинисаних против грипа по клиничким индикацијама је имунизованих 16,63%, док је процентуални број имунизованих по епидемиолошким индикацијама старији од 65 година 57,51%. По клиничким индикацијама вакцинисано је 82,58% (8246 особа), затим следе здравствени радници 10,61% (1060 особа); установе социјалне заштите 5,62% (561 особа) и геронтолошки центри 1,18% (118 особа). Остало је 7 неутрошених доза вакцине против грипа у ДЗ Панчево.

Од почетка надзора за сезону 2017/2018 до 20.05.2018. године од стране ЗЈЗ Панчево из 5 узорка од пацијената са обољењем сличним грипу, лабораторијски је потврђена инфекција вирусом грипа Б код 3 пацијената, а код једног Респираторни синцицијални вирус. Од стране Инфективно одељење ОБ Панчево из четири узорка од хоспитализованих пацијената са обољењем сличним грипу, лабораторијски је потврђено код два пацијента инфекција вирусом грипа Б, а један вирусом грипа А(Х1) који је био са смртни исход који се може повезати са обољевањем од грипа.

Подручје Јужнобанатског округа, као и територија Војводине карактерише се ендемичном епизоотијом **беснила** код дивљих животиња, углавном лисица, а изузетно и код домаћих (мачка, паса). Од 2010. до 2018. године на територији Јужнобанатског округа није било доказаног беснила код животиња, за разлику од 2009. године када је доказано беснило код 8 животиња: код 3 мачке (1 мачка у општини Панчево, 2 мачке у општини Алибунар); 3 пса (3 општина Алибунар) и 2 лисице (1 општина Ковин и 1 општина Алибунар). Задњих деценија на овом подручју није забележен ниједан случај обољења код људи. Епидемиолошка служба Завода за Јавно здравља Панчево, Инфективно одељење ОБ Панчево и Инфективно одељење ОБ Вршац, врше антирабичну имунизацију. У антирабичној амбуланти ОБ Панчево прегледано је у 2018. години 671 пацијената уједених од животиња сумњиве на беснило 20% више него 2017. године (538), а антирабичну заштиту примило је 23 пацијената ХРИГ и вакцину, што је скоро двоструко више него 2017 (13), а код 5 пацијената је апликован само ХРИГ, исто као и 2017. године (5). У антирабичној амбуланти ОБ Вршац прегледано је у 2018. години 326 пацијената уједених од животиња сумњиве на беснило за 5% мање него 2017. године (343), а антирабичну заштиту примило је 9 пацијента ХРИГ и вакцину, за три више него 2016. године (6), а није било пацијент који су примили само вакцину за разлику од 2017. године (2). У антирабичној амбуланти ЗЈЗ Панчево прегледано је у 2018. години 187 пацијенат уједених од животиња сумњиве на беснило за 15% мање него 2017. године (221). Антирабичну заштиту је примио 21 пацијент и то ХРИГ и вакцину, за 50% више него 2017. године (14) док је један пацијент примио само вакцину. У антирабичним амбулантама Јужнобанатског округа прегледано је 1184 пацијента за 7% више него 2017. године (1102) и 10% у односу на петогодишњи ниво посматрања (1070). Код 54 пацијената је индикована антирабична заштита за 54% више него 2017. године (35) и дато је 126 дозе вакцина, за 43% више него 2017. године (88), што се тумачи неповољном епидемиолошком ситуацијом у смислу већег броја уједених пацијената од стране мачака непознатог власника (22%), него 2017. године и због уједа од стране једне куне, два уједа лисице и један ујед слепог миша. У периоду од 01.01.2018.-31.12.2018. год. у Антирабичној станици ОБ Панчева Инфективно одељење дато је 32264 ИЈ ХРИГ-а, а у ОБ Вршац Инфективно одељење, дато је 13710 ИЈ ХРИГ-а што је укупно за Јужнобанатског округа дато 45974 ХРИГ-а.

Може се тумачити да је за 10% било више броја прегледа озлеђених пацијената у 2018. години условљеним повећаним бројем јављања здравственом систему сваког озлеђеног пацијента. Антирабичне станице имају веома добру сарадњу са службом Санитације ЈКП Панчево као и ветеринарском инспекцијском службом свих насељених места у циљу опсервације животиња сумњивих на беснило.

Укупно је од стране ЗЈЗ Панчево одрађена је у Пастеровом заводу контрола имунитета код 21 комплетно вакцинисаних особа. Код 17 пацијента заштитна вредност нивоа титра је била ≥ 0.5 ИЈ/мл и успешно су вакцинисани против беснила а код 3 пацијента је био испод ≥ 0.5 ИЈ/мл, те је захтевало бустер дозу која је и дата и после ње одрађен је ниво титра који је био задовољавајући код два пацијента. Код једног пацијента титар антитела није био задовољавајући те су апликоване две дозе антирабичне вакцине и поново урађена контрола имунитета где је заштитна вредност нивоа титра је била ≥ 0.5 ИЈ/мл и успешно је вакцинисан против беснила. Код петоро комплетно вакцинисаних пацијента није рађена контрола имунитета, позивани више пута али се нису одазвали позиву, а једн пацијент (више пута позиван) одбио је да прими бустер дозу после контроле имунитета где титар није био задовољавајући. У сарадњи са Пастеровим заводом ове године одрађено је 8 контрола имунитета, код превентивно вакцинисаних радника ЈКП Хигијена Ковин. Током 2018. године био је 1 захтев за спровођење превентивне вакцинације а 7 захтева за контролу имунитета код радника који су раније превентивно вакцинисани. Код свих 8 радника није дата ни једна бустер доза вакцина против беснила пошто су имали вредност нивоа титра ≥ 0.5 ИЈ/мл. У сарадњи са Пастеровим заводом и ове године одрађене су 4 контроле имунитета за ЈКП Хигијену Панчево. Код два радника је спроведена вакцинација бустер дозом (једана после комплетно спроведене превентивне вакцинације и код једаног радника који је

раније вакцинисан). Код 1 радника после комплетно спороведене превентивне вакцинација одрађен је нито титра који је био задовољавајући.

ПОРУКЕ:

Доносиоци одлука треба да креирају професионални, едукативни и социјални систем подједнаке доступности вакцина.

Здравствени радници треба да буду кључни извор информација о вакцинама за родитеље. Изградњом поверења у вакцине спасавају се животи.

Сваки родитељ треба да игра кључну улогу у заштити своје деце избором да их вакцинише. Свако дете заслужује да буде заштићено од вакцинама превентабилних болести.

Истраживачи на пољу вакцина спасили су милионе живота развојем безбедних и ефикасних вакцина.

Радећи на томе да свако дете прими потребне вакцине бивамо заслужни за креирање будућности без вакцинама превентабилних болести.

Вакцине штите од болести, спасавају животе и стварају основу за дуг и здрав живот.

Вакцинацијом против заразних болести не штите се само вакцинисани, већ и они око њих.

Захваљујућу вакцинацији, број случајева дечије парализе је од 1988. године редукован за 99%. Заједно можемо искоренити полио.

Вакцинацијом против инфекције изазване хуманим папилома вирусом (ХПВ) можемо превенирати 90% карцинома грлића материце.

ХПВ вакцина у комбинацији са скринингом је најефикаснија стратегија у превенцији карцинома грлића материце.

Морбиле су једна од најзаразнијих болести. Невакцисана деца испод 5 година живота су у највећем ризику од оболевања и компликација, укључујући смртни исход.

Рубела инфекција код трудница може изазвати побачај или конгениталне малформације плода. Вакцинацијом у детињству штити се особа цео живот.

Вакцина против хепатитиса Б је 95% ефикасна у превенцији инфекције, развоју хроничне болести и карцинома јетре узроковане хепатитисом Б.

И даље је неопходно радити на основним стратегијама достизања и одржавања обухвата вакцинације преко 95% у свим вакцинама, и тиме постићи одржавање колективног имунитета популације против заразних болести као суштине заједничких напора у свим земљама света.

Начелник центра за превенцију и контролу болести
Мр сц др Слађана Томић
Спец.епидемиологије